

ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟ „ΜΑΝΤΡΙΓΚΑΛ”

Υπό Δρ. EDMUND HORACE FELLOWES

Ο όρος «Μάντριγκαλ» συνδέεται με ένα πρωτόγονο είδος τραγουδιού, και ήταν εν χρήση στη βόρεια Ιταλία από το 13ον αιώνα. Τόν 14ον αιώνα έπαψε να χρησιμοποιείται σάν, μουσικός όρος και τόν παρέλασαν οι φιλολογικοί κύκλοι για ν' αποδόσουν αποκλειστικά ένα ιδιαίτερο λυρικό τύπο, πού ήταν τότε τού ουρμού. Έπί καιρό διατήρησε αυτήν τή σημασία, κατά τόν 16ο δμια αιώνα υιοθέτησαν τόν όρο αυτό, οι μουσικοί, για ένα είδος πολυφωνικής συνθέσεως με κοσμικά λόγια (έν αντίθεσει πρός τά θρησκευτικά τραγούδια) πού τόσο πολύ καλλιεργήθηκε εκείνη τήν έποχή.

Ο λόγος όπου διάλεξαν τόν όρο αυτόν δέν είναι γνωστός, γιατί ή προέλευσις ή ή σημασία τού ήταν άγνωστες σ' αυτούς. Τό παράδοξο δέ είναι ότι εξακολούθησαν να είναι άγνωστες ως τόν τέλος τού 19ου αιώνα, όταν έλυσε τού πρόβλημα ένας Έταλος έπισημών τού Πανεπιστημίου τής Πίζας, ο Μπιαντένε, ο όποιος τού σύνθεσε με τή μεσαιωνική λέξη «ματρικάλε». Έν τούτοις οι προσπάθειες τής λύσεως τού προβλήματος αυτού, οι όποιες έγιναν έν τώ μεταξύ από πολλούς έπισημένους διαφόρων έθνικοτήτων, άποτελούν μία πολύ ένδιαφερόσα ιστορία. Ο Έγγλος Τόμας Μόρλεϋ, πού σύνθεσε πολλά «μάντριγκαλς», γράφοντας άκαίριως 300 χρόνια πρό τού Μπιαντένε, έλεγε ότι είναι λέξη «πού τήν έτοιμολογία τής δέν ήταν δυνατό να δικαιολογήσῃ».

Οι πρώτοι πού έτελειοποίησαν τού νέο αυτό μουσικό είδος, ήταν όρισμένοι Φλαμανδοί μουσικοί, πού μετανάστευσαν στην Ιταλία περί τά μέσα τού 16ου αιώνα. Διάσημος μεταξύ αυτών ήταν ο Ρολάν ντε Λάτρ, ο όποιος στή νέα του πατρίδα ήταν γνωστός ως Έρλάντο ντε Λάσσο. Τούς Φλαμανδούς αυτούς άκολουθούσθρε ή ομάδα τών διασήμων Έταλων στήν όποία μεταξύ άλλων άνήκαν ο Παλεστρίνα, Μαρέντινο, Γκαστάλντι, Μοντεβέρντε και πολλοί άλλοι, οι όποιοι και έδωσαν εις τού «μάντρικαλέ» τή θέση πού έχει σήμερα στή μουσική τέχνη.

Είναι δύσκολο να βρούμε γιατί χρειάστηκε να μεσολαβήσουν 50 χρόνια εις πού ο Έγγλος μουσικός η άκολουθήσουν τούς Φλαμανδούς και Έταλους πρωτοπόρους και ν' άρχίσουν να γράφουν «μάντριγκαλέ». Αυτό δέ, καθώς άπόδειξε ή έξαιρετική τους έπίδοση στόν τομέα τής έκκλησιαστικής μουσικής, δέν ώφέλιμο σ' έλλημεψη Ικανότητος. Σημείοντα σύνθεσας όπως τών Τάλλις, Χουάιτ και Φάρραντ όνομασούν σ' αυτό. Κι ο Μπώρντ και ο Μόρλεϋ, οι διάσημοι αυτοί μουσικοί, εις την περάσει τήν πρώτη νεότητα πριν ή συσταθή ή περιφραμος Σχολή τών Έγγλων συνθετών «μάντριγκαλς».

Τό κλασικό «μάντριγκαλ» ήταν δμιοσε προϊόν τής άναγενήσεως. Συνέβη δέ ώστε ή έπίδρασή τής, να γίνη αισθητή στήν Έγγλια πολύ άργότερα παρ' ότι στα άλλα Εύρωπαϊκά έθνη και έίως στήν Ιταλία. Έπίσης κατά τού μεγαλύτερο μέρος τού 16ου αιώνα τόν άγγλικό λαό άπασχόλησαν γεγονότα πού άπέλειψαν σοβαρά αυτήν τήν ύπαρξή του. Μόνον άφοσ σταμάτησαν οι θρησκευτικοί άγώνες, και άφοσ με τήν καταστροφή τής Ίσπανικής Έρμάδας έλειψαν οι κίνδυνοι τής άπειλουμένης ειοβολής, ή πίστις τού έθνους άπακαταστάθηκε και ο άγγλικός λαός βρήκε τόν καιρό να

άσχολληθῃ με τισ ειρηνικές τέχνες. Τότε άκολούθησε ο Χρυσός Αιώνας τής άγγλικής λογοτεχνίας, ή έποχή τών Σαίκσπηρ, Μάρλο, Σπένσερ, Σίντνεϋ, Μπέν Τζόνσον, ή έποχή τών Μπώρντ, Μόρλεϋ, Ουίλμυ, Ουίλκς, Ντάουλταν και Έρλάντο Γκίμpton. Όλοι αυτοί, και πολλοί άλλοι, σύνθεσαν «μάντριγκαλς» κατά πολύ άνώτερα από αυτά τών εύρωπαϊών άντιπάλων τους.

Ο Μπώρντ άσφαλώς ήταν ο μεγαλύτερος άπ' όλους τούς μουσικούς τής Έλισαβετιανής έποχής. Διεκρίθη σ' όλους τούς κλάδους τής συνθέσεως, τούς γνωστούς κατά τήν έποχή του, έπροχώρησε δέ και πρός νέες άναζητήσεις. Βέβαια τή μεγαλύτερή του έμπνευση δέν τήν έπέδειξε στα συνθέτες «μάντριγκαλς», κατέχε δμωσ ιδιαίτερη θέση στή σύνθεσις τού είδους αυτού, γιατί, ήταν ο πρώτος από τούς συμπατριώτες τού πού δημοσίεψε μία σύνθεσις τού με τόν τίτλο «μάντριγκαλ».

Ο Τόμας Μόρλεϋ δμωσ, ο μαθητής τού Μπώρντ, είναι εκείνος πού έγινε ο άρχηγός τής διασημής ομάδος τών άγγλων συνθετών «μάντριγκαλς» και συντέλεσε περισσότερο από κάθε άλλο στήν έκλασκηση τού μουσικού αυτού είδους. Ο Μπώρντ ειχε πάντα σοβαρό χαρακτήρα, ενώ άντιθέτα ο Μόρλεϋ ήταν εύθυμος, ή εύθυμία του δέ αυτή φαίνεται στα περισσότερά του «μάντριγκαλς», όπου άκολουθεί τού Έταλικού ύπόδειγμα.

Η άξία δμωσ τού Μόρλεϋ σάν ήγέτης και όργανωτή, φαίνεται στο θαυμαστό βιβλίο του «Οι Θρίαμβοι τής Έριάνας», τού όποιο περιέλαβε παραδείγματα τουλάχιστον 22 συνθετών. Η συλλογή αυτή δημοσιεύθηκε στα 1601 και είναι πολύ σημαντική γιατί μάς γνωρίζει τού μεγάλο αριθμό τών Έγγλων συνθετών «μάντριγκαλς» πού διακρίθηκαν στή τελευταία δεκαετία τού 17ου αιώνα, κι είναι άξιόμοια, θαυμαστώ πρός τή Βασίλισσα Έλισαβέτη, στήν όποία δίνει τού όνομα «Έριάνας». Μόνον τά όνόματα δύο άειολόγων μουσικών δέν άναφέρονται στο Έργο του, τού Μπώρντ, και τού Έρλάντο Γκίμpton. Για τήν παράλειψη τού Μπώρντ γίνονται πολλές όποθέσεις. Όσο για τού Γκίμpton ή παράλειψη τού όνομάτός του δικαιολογείται από τού ότι ήταν τότε πολύ νέος άκόμη.

Ο Ουίλμυ και ο Ουίλκς είναι οι διασημότεροι συνθέτες «μάντριγκαλς» όλου τού κόσμου, και οι πρωτοπόροι τής γνήσιας Έγγλικής Σχολής τού «μάντριγκαλς». Και τών δύο τά Έργα έχουν άπόλυτα άγγλικό χαρακτήρα. Τό κυριώτερο χαρακτηριστικό τού Έργου τού Ουίλκς είναι ή ποικιλία τών άποχρώσεων τών μελωδιών του, πράγμα πού φανερώνει πρωτοτυπία και ισχυρή φαντασία.

Ο Έρλάντο Γκίμpton πέρασε νιός και ήταν ή τελευταία μεγάλη φυσιογνωμία τής Έγγλικής Σχολής «μάντριγκαλς». Ήταν πολύ σοβαρός στο χαρακτήρα, όπως και ο Μπώρντ, οι δέ προτιμήσεις του έκλειναν πρός τήν έκκλησιαστική μουσική.

Η ιστορία τού «μάντριγκαλ» στήν Έγγλια, περίπου μετá τού 1630, είναι πολύ παράδοξη. Η κοινωνική ζωή ειχε άναστατωθῃ έντελώς από τόν έμφύλιο πόλεμο, και στις έξοχικές κατοικίες, έπαψαν ν' άκούγονται τραγούδια τού είδους. Όταν δέ τά πράγματα άποκατεστάθηκαν, τά καλλιτεχνικά γούστα ειχαν άλλαξει, και τού «μάντρικαλέ» ληρονώθηκε.

...το 1774, ο Τζορτζ Τζορτζ, ο οποίος ήταν ο πρώτος ναυάρχης της Βρετανίας, ο οποίος...
...το 1774, ο Τζορτζ Τζορτζ, ο οποίος ήταν ο πρώτος ναυάρχης της Βρετανίας, ο οποίος...
...το 1774, ο Τζορτζ Τζορτζ, ο οποίος ήταν ο πρώτος ναυάρχης της Βρετανίας, ο οποίος...

...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...

...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...

...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...

...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...

Αίγιο ενθουσιώδεις όπαδοι του προσπάθησαν, κατά τὸ 18ον αἶωνα, νὰ τὸ ἐπαναφέρουν στὴ ζωὴ. Στὰ 1741 ἰδρύθη στὸ Λονδίνο ἀπὸ τὸ Τζῶν Ἰμμυς ἡ Μάντριγκαλ Σοσαίτυ, ποὺ ὑπάρχει ἀκόμη. Κατὰ τὸ 19ον αἶωνα φάνηκαν κάποια σημεῖα ἀναβιώσεώς του. Συνεστῆθη ἡ Μάντριγκαλ Σοσαίτυ τοῦ Μπριτολ, μὲ πρωτοβουλία τοῦ Π. Πέροαλ, καὶ ἔγιναν προσπάθειες γιὰ νὰ κινηθεῖ τὸν ἐνδιαφέρον τοῦ κόσμου γιὰ τὸ «μάντριγκαλ».

Ἡ πραγματικὴ ὄμως ἀναβίωσή του ἔγινε μόνο κατὰ τὸν 20ον αἶωνα. Ὅσο δύσκολο δὲ κι ἂν εἶναι νὰ δικαιολογήσει κανεὶς τὴν πλήρη παραμέληση τοῦ «μάντριγκαλ» καὶ τὴ μακρόχρονη περίοδο κατὰ τὴν ὁποία ἔμεινε στὴν ἀφάνεια, ἀκόμα πιὸ δύσκολο εἶναι νὰ δικαιολογήσῃ τὴ μεγάλῃ ἐπιτυχία ποὺ εἶχε κατὰ τὰ τελευταῖα 30 ἔτη. Σ' ὅλον τὸν ἀγγλόφωνο κόσμο, ὅσες ομάδες τραγουδιστῶν βρίσκουν μοναδικὴ εὐχαρίστηση στὴ μουσικὴ τῶν μεγάλων συνθετῶν «μάντριγκαλς» τῆς ἐποχῆς τῆς Ἐλισαβέτ καὶ τοῦ Ἰακώβου.

Δρ. Ε. Η. FELLOWES

...το 1774, ο Τζορτζ Τζορτζ, ο οποίος ήταν ο πρώτος ναυάρχης της Βρετανίας, ο οποίος...
...το 1774, ο Τζορτζ Τζορτζ, ο οποίος ήταν ο πρώτος ναυάρχης της Βρετανίας, ο οποίος...
...το 1774, ο Τζορτζ Τζορτζ, ο οποίος ήταν ο πρώτος ναυάρχης της Βρετανίας, ο οποίος...

...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...

...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...

...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...

...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...

...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...

...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...

...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...

...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...

...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...
...Μουσική του 18ου αιώνα...